

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 23/5 97 om fremtidige initiativer på kemikalieområdet (Redegørelse nr. R 26).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

1. INDLEDNING

Den 30. januar 1997 var der i Folketinget en forespørgselsdebat om det kemiske tryk på natur og mennesker, herunder mulighederne for at undersøge de omkring 100.000 uvurderede kemiske stoffer, der omgiver os.

Forespørgselsdebatten mandede ud i vedtagelsen af en motiveret dagsorden, hvori miljø- og energiministeren blev opfordret til

»- inden udgangen af indeværende samling på baggrund af Miljøstyrelsen debatoplæg »Status og perspektiver for kemikalieområdet« - som er sendt til høring med frist den 31. marts 1997 - at give en redegørelse til Folketinget for, hvilke initiativer ministeren agter at tage på dette område«.

Denne redegørelse foreligger hermed.

Redegørelsens tema

I den almindelige miljødebat omfatter begrebet »kemiske stoffer« mange forskellige former for anvendelse af kemiske stoffer. Problemerne og deres løsning er imidlertid forskellige - bl.a. afhængigt af stoffernes anvendelse og øvrige reguleringsmæssige status. Derfor omfatter denne redegørelse ikke f.eks. tilsætningsstoffer til levnedsmidler eller problemer i relation til arbejdsmiljøet. Disse spørgsmål hører under andre ministres ansvarsområder. Ligeledes omfatter redegørelsen ikke anvendelsen af kemiske stoffer som bekæmpelsesmidler, idet dette område vurderes at rumme sin egen komplicerede problematik. Der henvises til den eksisterende pesticidhandlingsplan fra 1986, som vil blive revideret i efteråret 1997.

Parallelt med denne redegørelse vil der blive udsendt et udkast til phthalathandlingsplan i høring. Handlingsplanen er udtryk for et konkret og detaljeret initiativ på et enkelt delområde.

Affald

Initiativerne i denne redegørelse rækker alle fremad, d.v.s. at de kun vil påvirke anvendelsen af kemiske stoffer i fremtiden. Disse initiativer tager således ikke højde for, at de kemiske stoffer og produkter, som er på markedet og som produceres i dag, vil tegne miljøproblemerne på affaldsområdet mange år frem. I denne forbindelse kan det oplyses, at Miljøstyrelsen snarest udsender debatoplægget »Strategi for erhvervsaffald og udvalgte affaldsstrømme«.

2. PROBLEMERNE MED DE KEMISKE STOFFER

Udviklingen og brugen af kemiske stoffer er i løbet af de seneste 50 år vokset eksplosivt, idet den globale produktion af organisk kemiske stoffer er steget fra 7 millioner tons i 1950 til 250 millioner i dag. Hermed er kemiske stoffer blevet et stærkt integreret led i et moderne velfærdssamfund som det danske.

Civilisationens dilemma

Den øgede anvendelse af kemiske stoffer har betydet en række goder i form af flere og bedre produkter, lettere arbejdsprocesser m.v. Selvom alle kemiske stoffer ikke er problematiske, må det erkendes, at en række af de stoffer, som i tidens løb er blevet anvendt - og stoffer som anvendes i dag - har eller kan have en række skadelige effekter på den menneskelige sundhed eller på miljøet. I takt med den generelle stigning i anvendelsen af kemiske stoffer er der således ikke tvivl om, at belastningen af den menneskelige sundhed og miljøet er steget. Situationen i dag kan karakteriseres som et civilisationsdilemma; vi bruger kemiske stoffer til at løse problemer, men vi ved ikke hvilken miljø- og sundhedsmæssig pris, vi betaler.

På trods af en væsentlig indsats på kemikalieområdet må det erkendes, at der i dag findes en række alvorlige problemer, som regeringen ser med stor alvor på.

- Miljø- og sundhedsbelastende stoffer og deres nedbrydningsprodukter genfindes i alle medier og i alle egne af jorden.
- Antallet af kemiske stoffer, der anvendes er meget stort, og det er langt fra alle stoffer, der er undersøgt for skadelige effekter.
- Ca. 5.000 kemiske enkeltstoffer er klassificeret som farlige. Heraf er hovedparten vurderet for sundhedseffekter, mens det endnu kun er